

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia” Iosif Marshall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani

Invitare de abonament.

Cu 1 Ianuarie 1904 adică peste scurtă vreme „Foaia Poporului” intră în anul XII al vieții sale. Cu și până acum, așa și în anul viitor, ea cu rîvnă nestramutată și cu interes cald, isvrit din iubire de neam, va continua a lumina, a sfătui și a îmbărbăta poporul român în lupta pentru înaintarea lui pe toate terenele vieții. Ea va fi, ca și în trecut, un prieten sincer și devotat al țăranilor, al meseriașului și a inteligenței dela țară și va lupta numai și numai pentru binele și luminarea acestora.

Cuprinsul ei bogat și felurit a făcut, ca să fie considerată ca o sală de cetire, la care după însași mărturisirea cetitorilor, toți cu drag alegă.

Începînd cu Anul-Nou „Foaia Poporului” va ieși împodobită cu ilustrații și cu un cuprins tot mai bogat și mai interesant.

„Foaia Poporului”, va lucra și în viitor tot în direcția veche, silindu-se a introduce îmbunătățiri tot mai multe, pentru-ca să fie vrednică de numele ce și-a ales. Sîntem convinși deci, că lucrăm, nu în interesul ei propriu, ci al poporului român, a cărui înaintare ne zace tuturor la inimă, când rugăm pe abonații de până acum să o aboneze și mai departe și, mînați de dragoste față de de-aproapele, să îndemne și pe alții ca să o aboneze.

Abonamentele rămân aceleași, și anume:

Pentru Austro-Ungaria.

Pe un an întreg 4 cor.
Pe un jumătate de an 2 cor.

Pentru România, Bulgaria, Rusia și America:

Pe un an întreg 10 franci (lei).
Pe o jumătate de an 5 franci.

Pentru a pute ține bună rînduială, onorații abonați, vechi și noi, sînt rugați a băga bine de seamă la următoarele:

Pe timp mai scurt nu putem primi abonamente, nici dela alt termen, decât pe o jumătate de an, sau pe un an.

Administrațiunea
„Foi Poporului”.

Starea politică esternă.

Am amintit în nrul trecut, că în delegațiuni și a ținut vorbirea contele Goluchovski, ministrul de esterne al monarhiei noastre.

Vorbirea ministrului de esterne în delegațiuni e așteptată întodeauna cu încordare din partea cercurilor politice, de oare ce în ea se arată starea politică preste tot, în legătură cu starea monarhiei noastre, se înșiră întemplerile politice de preste an și din cele spuse de ministru se pot face deduceri cu privire la viitorul apropiat.

Goluchovski și-a început vorbirea cu alianța sau legătura, ce este între monarhia noastră și Germania și Italia și care cum știm, se numește: *tripla alianță*. El a arătat, că în anul acesta s'au renoit tratatele de alianță între aceste țări și Goluchovski a spus, că legăturile aceste vor fi susținute, pentru-că ele sînt chezeșia păcii. El a pomenit

și de dușmanii triplei alianțe, numind chiar pe dușmanii din Italia, cari adese ori demonstrează împotriva Austriei, apoi arătînd, că împărăția noastră stă pe picior de pretenie și cu Rusia, trece la evenimentul cel mai însemnat, la *chestia Balcanică*.

Goluchovski se ocupă foarte pe lung cu aceasta chestie, espunînd dezvoltarea ei. Arată cum s'au înțeles în afacerea aceasta Austro-Ungaria și Rusia, ca două țări mai interesate acolo și înțelesul lor și măsurile, ce erau să se ia, au fost aprobate de celelalte puteri. Nisuița monarhiei noastre și a Rusiei a fost și este, ca nu cumva prin cereri prea mari sau exagerate să se aducă Turcia la disolvare, la cădere. Aceasta de sigur nu de dragul Turciei, ci din cauză, că împărțindu-se Turcia, între puteri s'ar naște mare gâlceavă, neputîndu-se înțelege care cât să ia și a cui să fie Constantinopolul.

O astfel de cerere, care ar aduce în primejdie Turcia, este *autonomia Macedoniei*, ce o cer mai cu seamă Bulgariei. Aceasta cerere a fost lăsată la o parte, dar' s'au cerut Turciei să introducă reforme și anume toate acele reforme, cari sînt de lipsă pentru a se pune capăt stărilor nesănătoase și prigonirii locuitorilor creștini. Pe când locuitorii Români, Sârbi și Greci așteptau cu răbdare introducerea reformelor, Bulgariei s'au arătat nemulțumiți, au organizat bande și s'au răscolit cu toată puterea împotriva Turciei. Au urmat scene de cruzime din amîndouă părțile. Bandele căpetau ajutor din Bulgaria și așa era să se iste o ciocnire între Bulgaria și Turcia. Austro-Ungaria

FOIȚA.

Melancolie.

Flori de ghiață pe fereastră,
Sufflă crivețul cumplit,
Focul arde în cenușă,
Eu de gânduri sînt răpit.

Dorule tu ce mă porți,
Peste dealuri și rozoară.
Spune-mi vești, spune-mi povești,
Dela mîndra dela moară.

Rostul visurilor sale
Să 'l ascult duioș, m'reu,
Cum ascult acum povestea
Tristă-a sufletului meu.

Rășinar. Dumitru Vidrighiu.

Poesii populare.

Din Apoldul-mare.

Culese de Maria Moga, jună.

Seara bună badiul meu,
Stăi mîndro, să viu și eu,
Lasă badeo nu veni

Că ce au fost, nu va mai fi,
C'a trecut s'erman de mine
Să mă mai iubesc cu tine,
Ș'a trecut s'erman de noi
Să ne iubim amîndoi.

Badio cin' ne-a despărțit
Naibă odihnă 'n pămînt,
Nice cruce la mormînt.

Fie-ți țerina ușoară
Ca o petricea de moară

De ar fi dată Dumnezeu
Să fi fost murită eu,
Cînd am fost fată micuță
Să nu fiu badii drăguță.

De ar fi dată Precista,
Să fi murit și badea,
Cînd a fost copil micuț,
Să nu-mi mai fii fost drăguț

Să fi bade 'n sat la noi,
Nu te aș da pe șese boi;
Dar' tu bade ești de parte.
Mult îmi strici din sănătate

Frunzuliță flori domnești
Păduriță 'naltă ești
Bădișor departe ești.
Dăc'aș ști, că te-oi vedea
Eu pădurea aș tăia,
N'aș lăsa creangă pe ea,
Nici cucului de cântat
Nici mierluții de culcat.

Ce te uiți bade la mine
Ori gîndești că nu-mi stă bine?
Uită-te la mîndra ta
Ca gîndești că-i Marțolea!

Din Sîngiorgiul rom.

Culese de Ionu Andronescu.

Mă miram ce-mi drag mie
Două mere și o gutăie
Și bădița cel dintăie,
Mă miram ce-mi drag tare
Fir verde de iarbă mare
Bădița cu casa 'n cale.

Cînd iubiam bade cu tine
Soarele-'n călzea mai bine,

și Rusia și-au ridicat atunci glasul, atât în Sofia provocând Bulgaria la liniște, cât și în Constantinopol, întărind Turcia să introducă reformele.

Turcia însă tot amîna treaba, zicînd că nu poate de răscoală; aceasta așa era, dar' totuși unele reforme puteau fi introduse. Văzînd tîmîndarea, aceste două puteri au hotărît să introducă *supravegherea*, adică pe lângă inspectorul turcesc pentru reforme, să aibă și Rusia și Austro-Ungaria câte un trimis, și pentru organizarea gendarmeriei să fie aplicați oficeri străini. Aceste așa s'au și făcut și totodată s'au depărtat trupele turcești neregulate, cari făceau cele mai mari cruzimi.

Goluchovski declară, că aceste două puteri sînt hotărîte a merge pe calea apucată, pretinzînd reforme și nu vor sprijini nici o răscoală. Aceasta sună Buglarilor, ear' pentru Turcia Goluchovski o spune verde, că de nu va asculta de puteri și nu va introduce reformele, va urma nimicirea ei.

După aceste Goluchovski trecînd la celelalte puteri din peninsula Balcanică, infierează omorul din Belgrad și aduce cuvinte de laudă Greciei și cu deosebire *României*, pentru politica sa sănătoasă și chibzuită.

Ce se ține de starea politică, peste tot, ea este liniștitoare și în viitorul apropiat numai la *pace* ne putem aștepta în Europa. Aceasta se întărește și prin dese vizite ale domnitorilor, prin cari se delătură și mai mult nedumeririle, ce se ivesc.

Goluchovski își sfîrșește lunga vorbire cu amintirea despre moartea Papei Leo XIII. și alegerea lui Piu X.

Din dietă. În dietă s'a continuat desbaterea asupra proiectului de recruți și în ședința de Marți, 22 l. c. s'a sfîrșit desbaterea generală. Urmează acum vorbirile de încheiere, cari sînt vre-o 18 apoi desbaterea specială (în amănunte), earăș va da prilej opoziției la multă vorbărie.

Astfel încă va mai trece vreme până-ce proiectul va deveni lege.

Adaos de salar. În 21 l. c. a prezentat dietei ministrul de finance proiectul despre adaosul sau mai bine zis, despre urcarea plății deregătorilor de stat, cum și a învțătorilor de stat, a oficialilor postali și dela telegraf, a finanților etc. Suma, cu care se va putea urca plata oficialilor nu va trece în total peste 16 milioane cor. pe an.

Proiectul va ajunge în curînd la desbatere și va fi votat, de oare-ce nici opoziția nu are nimic contra lui.

Memorandul Cehilor. Din Brunn se anunță, că însoțirile politice cehe vor compune un memorandum, în care vor arăta starea politică tristă a poporului ceh. Memorandul va fi prezentat M. Sale împăratului.

Schimbările de flșpani urmează înainte. Foia oficială va publica în curînd câteva nouă schimbări. Intre aceste este și numirea lui Perényi de conte suprem în Maramurș, în locul lui Rossner.

De-ale soldaților.

De mult nu s'a scris prin foi atîta despre lucrurile cătănești, ca acum. Causa e, că nefiind votat proiectul pentru recruți, soldații, cari au împlinit trei ani de cătănie au fost ținuți mai departe în slujbă, ear' acum vor urma și alte lucruri împovărătoare pentru soldați (reserviști) și familiile lor,

Soldații acasă.

O parte a soldaților, cari au împlinit la toamnă trei ani de slujbă, au fost lăsați acasă pe Crăciun.

Chiemarea rezerviștilor.

Ministrul de războiu, prin ordinul seu din 17 Dec. c. a dispus să fie chiemați la arme rezerviștii celor trei ani din urmă și aceia, cari intră în rezervă cu 31 Dec. c. (adecă soldații de anul al treilea). În infanterie, la trupele de vînători și la cele sanitare au să fie chiemați numai rezerviști din rezerva suplinitoare (Ersatzreserve). Recruții din rezerva ordinară au să fie chiemați la arme pe 1 Februarie 1904. Cei din rezerva suplinitoare a asentărilor din 901, cari aveau să fie chiemați la deprinderi, amăsurat ordinului din 7 Dec.

1903, au să fie reținuți la arme și peste termenul vcestor deprinderi.

În dietă a vorbit despre lucrurile aceste ministrul de honvezi Nyiri. El a zis, că nu e contrară legii reținerea soldaților din anul al treilea; a spus apoi, că din vre o 40 de mii de rezerviști, ce vor fi chiemați, cam 30 mii sînt tați de familie și familiile acestora vor suferi mult, din cauză că rezerviștii vor fi ținuți sub arme timp mai lung, până-ce vor fi instruați recruții.

Nyiri cu drept cuvînt a zis, că la aceasta și alte greutăți ale bieților soldați sînt de vină obstrucționiștii.

Asentările.

Ministrul de honvezi a pus un nou termen pentru asentările pe 1904, anume din 1 Martie până în 30 Aprilie 1904.

O judecată.

Cetitorii își vor aduce aminte de nenorocirea dela Blek (Bosnia) întemplată astă-vară, când au căzut jertfă mai mulți soldați din vina mai marilor lor. În afacerea aceasta s'a adus acum judecată, dar' ea nu se publică, până ce nu va fi întărită de instanțele mai înalte.

Despre aceasta și alte lucruri cătănești vom mai scrie.

DIN LUME.

Goluchovski în vorbirea sa pe care o facem cunoscută în articolul prim, a prevestit pacea. Dar, în Europa e pace acum, căci earna a silit pe Bulgarii macedoneni să depuie armele. E întrebare însă că nu vor începe de nouă răscoala la primăvară, mai cu seamă dacă Turcia tot trăgănează cu reformele. Să zice, că Bulgarii fac pregătire pentru o nouă răscoală. Acum însă e liniște, dar' în două locuri depărtate dela noi se ridică norii amenințători ai războiului. Aceste locuri sînt: America și Asia.

În America amenință războiul între Columbia și noul stat Panama; în Asia între Japonia și Rusia. Cel dintăiu, dacă se va isca va fi mai neînsemnat, dar' un războiu între Japonia și Rusia ar fi mare și înfiorător, fiind ambele aceste țări puteri mari.

Rusia și Japonia.

Foia engleză *Times* e informată, că Japonia a dat răspuns Rusiei, că nu e mulțumită cu cele ce voiește Rusia să îngăduiască și cere alte concesii. Aceasta împrejurare a înăspriț earăș legăturile dintre cele două țări.

Erau calde riurile
Erau blânde vînturile,
Dar' noi de cînd ne-am urît
Riurile s'au rîcit
Vînturile s'au pornit
Nori negrii s'au slobozit
Soarele 'l-au cutropit,
Și luna de jumătate
Stele-au picat o parte.

Florică de pe rit
Tu tare te-ai vestejit,
Cum se nu mă vestejesc
De traiul care-'l trăiesc
Câte flori sînt lângă mine
Nice una nu-'mi vrea bine
Câte-'s împrejurul meu
Toate bine-'mi voiesc rău
Și care-'s mai pe departe
Toate bine-'mi roagă moarte.

Frunză verde de maslin
Vai de feciorul străin
Că bea apă în loc de vin
Și trăiește cu suspin,

Dear' fi cît de voinicel
Toți îi strigă că-'i mișel,
Dear' fi cît de învățat
Toți îi strigă blăstemat,
Dear' fi cum 'l-ar judeca
Pămîntul nu 'l ar ținea,
Soarele n'ar mai vedea
Dar' zău că nu este așa,
Și soarele-l vede bine
Și pămîntul încă 'l ține.

Pe dealu cu Cornețel
Merge doru măruntel,
Cu dragostea după el,
Unde mergi tu dorule
La tini bădișorule
Tu numai mă celuiești
Vino dar' de mă petreci
Pîn la dealul ce-'l cu nuci
Cu vre-o două vorbe dulci,
Pîn' la dealul ce-'l cu fagi
Cu vre-o două vorbe dragi.
Bată-te, bădișo, bată
Și pe tini acum odată
Numărușul de pe un ban

Serbătorile într'un an
Slujba dela mănăstire
Multe fete ai scos din fire,
Ș'acum de două trei zile
Vrei să mă scoți și pe mine,
Dar' pe mine nu-'mi scoate
Mai bine 'mi oi face moarte
Că nime nu lăcomeste
La ceea-ce te vestește.
Nici eu n'am ce lăcomi
Cînd voui sta a socoti
Că nu 'i pămînt de ogor
Fără cioareci cu șinor.
Nici nu-'i pămînt de-o găleată
Numai cap cu cușmă neagră,
Nici nu-'s junci cu coarne lungi
Nici bucate să te-ajungi
Nici nu-'s boi cu coarne largi
Fără pipa cu cînaci,
Nici nu-'s garduri strejinite
Numai prisme slobozite
Nice grădină cu pruni
Fără clopul cu minuni.

Cu toate aceste se nădăduiește, că războiul se va încunjura, mai cu seamă știind că Rusia dorește pacea. În ori-ce cas până la primăvară nu va irumpe războiul.

Columbia și Panama.

Să vestește din mai multe părți, că Columbia amenință cu războiul noul stat Panama. Până acum nu s'au ivit trupe columbiene la hotarele Panamei.

Știri mărunte.

Guvernul Greciei, având mari greutăți în cameră a abzis. Theotokis e îmbiat cu formarea noului guvern

In Irlanda se vor forma mai multe regimente de voluntari; până acum aceasta nu era permis.

O telegramă din Londra vestește, că Boris Sarafova sosit acolo și voiește să fie o adunare în favorul cauzei de neatîrnare a Macedoniei.

Dela Români din America.

Din orașul Chicago primim următoarea scrisoare:

Chicago, 27 Noemvrie 1903.

Prin aceasta scrisoare aduc la cunoștință câte ceva despre starea și câștigurile Românilor și ale altora din America-de nord. Din comitatele Timișului și Torontal mai în toate zilele vin Români la Chicago, cari numai după câștig vin, dar' vor vedea dinșii cum vor petrece, precum vîd eu acuma ce e străinătatea. Am venit la America mai ales din cauza fratelui, care a sosit Dum. în 12 Oct; a treia zi a căpătat lucrul, nenorocitul după trei zile 'și-a frînt mîna, pe când dintr'un concediu îndelungat nu e încă sănătos. De ar fi fost dînsul singur vai și amar ar fi fost de el, acestea li-se întîmplă nenorociților Români, ba încă mai și altele. Ni-se întîmplă când venim seara din lucru ne mai și batjocoresc și ne svîrlesc cu pietri. Aceasta onoare o capătă fiecare emigrant, asemenea ca noi și Nemții și alții. Pentru cei veniți acum 4—5 ani nainte era mult mai bine, decât acum, leafa s'a micșorat, numărul sufletelor s'a înmulțit, traiul e greu, se credeți iubitorilor cetitori și frați, că noi cei mai mulți dintre emigranți ne vom întoarce înderept cu jumătate din etatea vieții, pe care bunul D-zeu ne-a da'-o. Nu-i destul aceasta, ci că ne mai rentoarcem schiopi, ologi ca vai de noi în patrie de nu mai sîntem harnici de a ne mai grijii de familiile noastre. Acestea sînt toate grele pentru ființele omenești, dar' se mai credeți că prin emigrare omul ajunge la mare împedecare. Luăm bani pe schimb și nu-i vom pute plăti; eu cu greu voi mai întoarce la cuibul unde m'am născut, jalnică și dureroasă viață ducem noi cei din America.

Cețiți frați acestea toate și luați cetirea micei mele epistole în mare atențiune, căci nu vă doresc rîul.

Teodor Martin.

Aron Vintilă din Ioungstov ne trimite o poezie duioasă scrisă de fetița lui, Sofia, o copilă de 12 ani.

El însoțește poezia de următoarea scrisoare:

Ioungstov, 30 Nov. 1903.

Aicea vă trimit o scrisoare în forma unei poezii, pe care o am primit eu de acasă, dela fetița mea Sofia, care este în etate de 12 ani. Am cetit-o în fața a 12 Români și pe toți ne-au năpădit lacrimile gîndindu-ne la familiile noastre și cu groază aducându-ne aminte de călătoria noastră, și pe ce pămînt străin ne aflăm și vă rog a le publica etc.

Aron Vintilă.

În poezie copila își arată iubirea fierbinte de tată și dorul după el. Ea se plînge, că scrisorile dela tatăl seu au sosit tîrziu și ele au întristat pe toți, aflînd ce greu trăiește el în America. Îl roagă să le scrie o altă carte, mai bună, care să nu-i îngrozească. Apoi blastemă pe Misler, (agentul din Brema), care a dus pe tatăl ei,

»Arză-ți mîna cea dreaptă
Că ne-ai lăsat fără tată»

zice ea, ear' în urmă spune că,

Noi seara când ne culcăm
Lui D-zeu ne rugăm
»Tatăl nostru» toți zicem,
Seara și dimineața,
Să te fie Precesta
Ne rugăm lui Dumnezeu
»Ca să-ți stea într'ajutor
Să-ți de-a Dumnezeu noroc
Și noroc și sănătate
Ca s'avem de tine parte...

Dl Vintilă mai trimite o poezie de d-sa, în care se plînge de dorul de patrie și de dorul nevastei și a trei copilași mititei ai sei.

Tot asemenea ne trimite o poezie Mihail Crăciun june din Șarpotoc (ținutul Sighișoarei), care începe așa:

Frunză verde de cucută
Oh Americă vestită
Firea-i fi stat pustită
Și de mini necunoscută...

apoi salută pe junii și junele din satul seu.

La încheierea foii primim tristă știre, că la o gară din America-de-nord au murit în flacări 38 de lucrători. Treaba s'a întîmplat așa, că vre-o 60 de lucrători durmeau în o baracă de scînduri, care avea o intrare strîmtă. În o noapte baraca s'a aprins și în câteva minute a fost cuprinsă de flacări, așa că din lucrători abia au putut scăpa 22. Lucrătorii au fost Italieni și emigranți din Ungaria. Până acum nu știm că vor fi fost și Români între ei.

Să zice, că baraca a fost aprinsă de lucrători americani, cari au ură față de străini.

Stări slabe.

— În chestia școalelor —

Sînt cam mulțisoare posturile învățătoarești, cari se folosesc de subvențiunea statului. Acestea sînt cele mai primejduite pentru de-a pune statul mîna pe ele, și totuși o seamă de preoți, bine înțeles în calitate de directori școlari, ațat de puțin se interesează de asemenea școale, încât vai și amar de soartea lor.

Că mă rog! Cum își înțelege dl preot slujba de director școlar? Când e vorba de dreptul de-a alege învățător, de dreptul de-a inspecționa școala, atunci preotul e la locul seu, adecă pe basa dreptului seu de director școlar, ceea-ce accentuează la toate ocaziile, d-sa face nasuri și cărcoane, să amestecă chiar și în modul de propunere al învățătorului, într'o cauză, de care mai ales preoții din vremea veche nici ideie nu au, și tot astfel d-sa cere ca poporul să aleagă numai pe învățătorul, a cărui mutră îi place lui, ear' dacă nu-i place, îl șicanează în chip și fel, ca și când bietul învățător din punga domnului preot 'și-ar trage leafa.

Asta încât privește drepturile preotului ca director școlar.

Când e vorba însă de datorințele lui în aceeași calitate, atunci dl preot nu-i nicăiri. Și apoi nici nu-i lucru de mirat. De ce se se intereseze dl de încassarea lefii învățătorului? Ar fi prea mare sarcină. Pentru-că dl preot zice:

— Eu pentru osteneala mea nu capăt nimic! Să se intereseze învățătorul, că el trage banii. Eu nu capăt nimic!...

Pentru subvenție dela stat.

— Să scrie învățătorul la Măria-Sa, dl inspector.

— Asta se ține de slujba d-tale ca director școlar, zice învățătorul.

Preotul, că nu și ba! El nu-i dator.

Vîzînd învățătorul că moare de foame, dacă el nu-și caută ajutorul de stat, trimite documentele sale inspectorului. Dar' ce se vezi? Inspectorul le înapoiază la adresa preotului cu îndrumarea ca acesta să le aștearnă cu cererea ajustasă în regulă pe calea arătată în ordinul nrul atîta și atîta. Adecă pe calea protopretorului la comisia administrativă. Însă cum se adjusteze acum cererea? Spune ordinul. Ei, dar' ordinul ca-n palmă! Adecă preotul în zelul lui pentru școală nici nu l-a păstrat. Capătă el ceva, dacă-l păstrează?

Așa se trimite apoi cererea neadjustată în regulă. Apoi mai vine odată înapoi pentru completare și până la Bobotează doar'-doar' se asignează învățătorului leafa. Până atunci 'i-se vede și lumina prin urechi. Și ce leafă capătă? Chiar și din plătuța aceea 'i-se detrage pe o lună și atîta, fiindcă 'și-a ocupat postul numai în Octomvrie în loc de 1 Septembrie, cum este prescris în lege. Causa? Nu l-au denumit mai curînd, căci în lunile Iunie, Iulie și August domnii țin ferii!...

În adevăr, stări slabe. Ce ne împedecă, ca să înlăturăm aceste rele? Sînt aproape 40 de ani, de când avem școalele noastre confesionale garantate prin lege. Și totuși astfel de stări! Ne plîngem că poporul e sărac. Dar' bine, ajutorul dela stat nu-l dă direct poporul, ci statul. N'are decât să facă preotul pașii de lipsă și ajutorul se poate ridica deja la 1 Septembrie. Dar' dacă nu se întîmplă așa, atunci în noi stă rîul! Sîntem trîndavi și apatici, când nu putem vîna după vre-un interes propriu al nostru. Slujba de director școlar nu aduce nimic. Preotul își împlinește drepturile din — bunăvoință, ear' datorințe nu recunaste, Pentru-că așa 'și înțelege dl preot slujba de director.

Așa se interesează o seamă de preoți de școalele noastre confesionale. Și numai învățătorii cunosc stările acestea, căci de le ar cunoaște Veneratele Consistoare, de sigur ar da ordin strajnic preoților, ca nu numai drepturile, ci mai ales datorințele să-și-le împlinească la timpul recerut. Ce motivare e aceea din partea preotului, că el nu capătă nimic pentru osteneala sa? Atunci de ce 'i se încredințează postul onorific de director școlar? Au doară nu e dato-

rința preotului a se îngriji de biserică și școală?

Înzădar! O seamă de preoți zice:

— Onoare încoace, onoare încolo...
Ce capăt eu pentru osteneala mea?

Un dascăl din Ardeal.

Faptele unui preot.

Cireșia, Nov. 1903.

(Urmare).

Ba în răutatea sa draconică și în zelul său de patriot înfocat atâta 'i-a vorbit inspectorului regesc și de un Român atât de periculos m'a descris înaintea lui, încât acesta s'a văzut îndemnat atunci imediat — înainte de-a mă asculta pe mine, — a promite părintelui Grozavescu și oamenilor săi, că eu nu voi mai începe altul prelegerile în Cireșia. Că cu toate acestea încă și acuma după doi ani de zile sunt tot în Cireșia, nu e vina bunului meu prietin Grozavescu, ci vina o poartă neîmpăcatul său contrar — dreptatea, — care în urma unei investigațiuni crâncene, pe bietul părinte 'l-a dat de gol, dovedind netemeinicia acusei sale.

6. Văzând părintele Grozavescu, că încă tot nu 'i-a succes să-mi frângă capul și să nefericească un om cu familie, care nici-când nu 'i-a greșit nimica, cu toate că precum se poate vedea din protocolul senatului școlastic din loc, luat în ședința din 24 Iunie 1900, și însuși recunoscuse că copiii școlari îi instruez cu așa succes, cum ei nu au mai avut în școala lor și că din neșcoala lor am făcut o școală, ca și care de bună și înzestrată rare se găsească prin Bănat, — totuși a aflat de bine a se pune în fruntea unor poporeni ai săi, a merge cu ei pe la dl inspector regesc din Lugoj și a cere îndepărtarea mea din aceasta comună. declarând, că »cât timp voi fi eu învățător în Cireșia nimeni nu-și va trimite copiii la școală. — (Declarațiunea lor o motivează cu ridiculositatea, că copiii nu voesc să vină la școală, car' părinții nu le pot porunci). —

Și într-o adevăr în parte 'i-a și succes să-și împlinescă aceasta amenințare, într-o cât în anul școlastic expirat, din comuna Zevoiu — aparținătoare acestei școale — afară de v. primarul comunei, nimeni nu 'și-au trimis băieții la școală. Atâta știu că părintele Grozavescu a fost capul și conducătorul lor în contra mea.

Și acum, dacă dlui — despre care atâta s'a bucinat prin foi, că este un preot foarte brav și un adevărat dar și binecuvîntare a lui Dumnezeu pentru Cireșeni și Zevoieni, — într-o adevăr 'i-ar zăcea la inimă luminarea și deșteptarea acestui popor, — pe cum se zice despre sfinția sa earăși tot prin foi, — atunci nu ar fi umblat cu ei dela Ana la Căiafa, ca să mă alunge din comună, ci 'i-ar fi îndemnat să-și trimită copiii la școală. Aceasta cu atât mai virtos, că până-când Zevoieni ascultând de el nu afla de bine a-și trimite copiii lor sub mâna mea, ca atari la aceasta și prin lege sunt deobligați; — până atunci părinții străini din alte comune își scot copiii chiar și din clasele mai înalte din școlăle lor și-i aduc la mine și

oferindu-mi onorar foarte frumos, mă roagă să-și primesc și instruez eu. Ba chiar și domnii cei mai mari și de diferite naționalități din comună mai din apropiere — deși au învățatori de limba lor și bine salariați — își învață băieții lor cu mine, oferindu-mi de bunăvoie onorarie atât de grase, încât întrec cu mult salariul meu învățătoresc.

Cu toate acestea însă, după părerea părintelui Grozavescu, nu am fost și nu sunt învățător bun și vrednic de a-și trimite oamenii săi, Zevoienii copiii lor sub mâna mea.

De aci se vede că părintele Grozavescu, pe lângă că-mi este mie contrar, el mai este și contrarul deșteptării și luminării poporului în fruntea căruia este pus, minând prin astfel de fapte apa pe moara acelora, ce vor să ne vază tot în întunec.

7 În ședința senatului școlastic din Cireșia ținută la 13 Aprilie 1902 st. n. dl Ioan Grozavescu. — de care cu ocaziunea serbării școlare din 11 Aprilie a aceluiaș an avui norocire pe vre-o câteva minute — sub cuvânt ca dlui ar fi fost ca plenipotențiatul și încredințatul scaunului școlar la amintita petrecere, deci în aceasta calitate raportează și face să se ia la protocol ca:

Luând parte la serbarea zilei de 11 Aprilie în școala comunală din loc, la declamațiunile poeziilor maghiare cu părere de rău am observat, că copiii școlari nu se exprimă destul de corect în limba maghiară. Aci numește pe vre-o câțiva școlari, cari spre nefericirea lor nu s'au exprimat poate atât de sonor cum 'i-ar fi plăcut sfinției sale, apoi continuând zice: Altcum ar fi decurs binisor, dar' dl învățător să-și dea mai multă silință la propunerea limbei maghiare, să se aleagă poezii mai ocazionale și patriotice etc. etc.

Acestea au făcut părintele Grozavescu să se iee la protocol, precum se poate vedea și constata din protocolul senatului școlastic sus menționat, și încă sub titlul neadeverat, de încredințatul și reprezentantele scaunului școlastic.

Aci îmi permit a nota că referitor la propunerea limbei maghiare și rezultatul ajuns atât în aceasta cât și în celelalte studii obligate, începând dela cei mai înalți oficiali ai comitatului, până la notarul comunal precum și alți inteligenți și oameni cu capacitate și de diferite naționalități, cari având ocaziune a auzi răspunsurile școlarilor mei și a se convinge despre rezultatul ajuns în toate studiile, protocolarminte s'a exprimat într-un mod foarte măgulitor pentru mine, declarându-mi progresul ajuns atâta în limba maghiară, cât și în toate studiile, de cel mai eminent.

Nu am avut însă nici-odată norocirea ca să-mi fi vizitat școala cel mai competent factor, dl inspector de școale reg. Deci vrednicul părinte Grozavescu folosindu-se de aceasta împrejurare, pentru de-a se mândri în ochii inspectorului, ear' mie de a-mi face rău, află de bine să dea dovezi de patriot înfocat și propagator zelos al limbei și

culturei maghiare, arătând că dlui nu-și mulțămît și îndestulit cu progresul, despre care susmenționații domni se exprimă atât de măgulitor. Dlui vrea să se arete mai mare maghiar și patriot în ochii dlui inspector și a lumii decât chiar și înșiși maghiarii, inpuțându-mi cele zise în raportul său, cu scopul vedit de a-și face merite și a-l face pe dl inspector regesc să-mi dea drumul din Cireșia, trimițându-i lui mult doritul și cerutul »tösgyökeres magyar tanító-ul«.

(Va urma).

Mihail Bobistiu,
inv. comunal.

Dela „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului“.

— Convocare. —

Pe baza concludului comitetului central din 17 Decembrie 1903 și în conformitate cu §-ul 20 din statute, se convoacă prin aceasta a XV-a adunare generală ordinară a »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului« în Săcel pe Duminecă în 27 Decembrie st. n. a. c., la 11 ore a. m.

Program: 1. Presentarea raportului general al comitetului central, al rațiociniilor pe anul 1902 și proiectul de buget pe 1904. — 2. Propuneri eventuale din partea membrilor. — 3. Discurs despre cultura nutrețurilor. — 4. Discurs despre reînființarea viilor. — 5. Discurs despre însemnătatea Insoțirilor de credit sătești sistem Raiffeisen. — 6. Autenticarea protocolului ședinței.

Sibiiu, 18 Decembrie n. 1903.

Comitetul.

Daruri de Crăciun pentru săracii noștri.

La listele ce circulă în scopul adunării de bani, vestimente, alimente, ce se vor împărți în ajunul Nașterii Domnului între săracii noștri, au binevoit a dăru: Ana Togan 2 cor.; Maria Bulea, econoamă, 1 cor.; Nicolae Domnariu, 80 bani; Elena Foltuțiu, 60 b.; Paraschiva Ișan, Paraschiva Veza, C Balinth, N. N., Paraschiva Hedu, Elena Mohan, Elena Ghicășan, Maria Roman, câte 40 bani, Elena și Paraschiva Vintilă, câte 25 bani; Ana Buzdughină, Ana Stanciu, fiecare câte 20 bani; dl Silvestru și Alexandru Moldovan, 2 rinduri de haine pentru băieți și două părechi ghete. Pe când comitetul despărțământului aduce cele mai sincere ale sale mulțumite pentru aceste daruri, îndrăznește totodată a vesti, că primește spre împărțire ori-ce soi de vestimente (haine abitudini, ghete, pălării, paltoane etc.) vechi, cari se vor repara și se vor împărți. Darurile benevole să se trimită la adresa »Reuniunii sodalilor români din Sibiiu«.

Lacrămile vărsate de săracii noștri servească drept cea mai înaltă răsplătă pentru toți aceia, cari ne fac posibilă împlinirea acestei datorințe bine plăcute și oamenilor și lui Dumnezeu.

Sibiiu, 7/21 Decembrie 1903.

Pentru »Despărțământul femeiesc întregitor al »Reuniunii sod. români din Sibiiu«.

Elisabeta Poponea,
presidentă.

Ioan Apolzan,
notar.

Președintele Reuniunii sodalilor:

Vic. Tordășlanu,
bărbat de încredere.

PARTEA ECONOMICĂ

Al XV-lea

Raport general

al comitetului central al „Reuniunii române de agricultură” din comitatul Sibiului pentru anul 1902.

Onorabilă adunare generală!

Reuniunea noastră agricolă, fiind o instituție de utilitate publică, comitetul ei a ținut, ca în cestiunile economice să corăspundă, încât i-a fost cu putință, și în anul 1902, despre ale cărui lucrări vă datorăm raportul de față, necesităților mai simțite ale poporului nostru agricol și prin aceasta să lucreze și la îmbunătățirea sortii lui.

Premitem, că însuflețirea neapărată ori-cărei lucrări, a fost motorul și călăuză tuturor celor grupați în jurul reuniunii.

Aceste premise, dăm în cele următoare datele mai de căpetenie despre lucrările noastre în anul 1902.

Întruniri agricole.

Obicnuitele noastre întruniri agricole de prin comune, unde aflând în mod nemijlocit și din graiul economului despre neajunsurile, cu cari are să se lupte în purtarea economiei, prin povățuiri folositoare, încercăm delăturarea lor, — în anul de față le-am ținut în comunele *Porcești, Mag și Nucet*.

Întrunirea din *Porcești* s'a ținut Duminecă la 23 Februar 1902, sub conducerea presidentului nostru, însoțit de membrul reuniunii, dl Ioan Silaghi. Scopul principal »înființarea unui pomet de 322 jugere catastrale pe teritoriul comunal numit »*Pe Runcuri*«, a fost în parte realizat la această întrunire. Mersul lucrului în reasumat este următorul: Fruntașii comunei au înaintat către comitetul municipal al comitatului cererea de a li-se da voie, ca în pământul comunal să poată face plantațiuni de pomi roditori în locul pădurei. Această cerere încuviințată a fost promovată la ministeriu, care nu numai că a aprobat rugarea, dar, la o a doua cerere, a pus în vedere, că este aplicat a da și pomii necesari pentru pomet. La întrunire s'a hotărât, ca primăria comunală să se îngrijească, ca teritoriul să se provadă pe toate lăturile cu gard; locul să se împartă în delnițe (ograzi) de câte 400 □ pe seama fiecărui membru al comunei; să se bată pociumpii la distanțele de sădit pomii. Restul teritoriului să se împartă și el în părți egale pe data ce se va termina exploatarea pădurei. Pentru înlocuirea pomilor periți să rezervă 1%, jugere catastrale drept »*grădină comunală*«, în care se vor prăsi altoi și alți pomi, viță de vie, agriși, nule de legat și împletit etc. Condițiunile de organizare ale școlii, stabilite în act formal, au fost acceptate de primăria comunală. Lucrările pregătitoare în această afacere decurg și acum.

A 2-a întrunire s'a ținut Duminecă la 17 August n. în comuna *Mag*, sub conducerea secretarului reuniunii. La întrunire au participat membrii din comitet d-nii: Romul Simu și Ioan Chirca din Seliște și membrul reuniunii dl Dr. Vasile Dan, avocat, din centru și numeroși fruntași din Seliște, Săcel etc. Vorbiri instructive s'au ținut prin dl Romul Simu din *stupărit*, prin dl I. Chirca din *pomărit* și prin secretarul reuniunii despre însoțirile de credit sătești sistem Raiffeisen. Vorbirea ținută în limbajul poporal de dl Simu, a fost cu vie atențiune urmărită. Dl Simu, acest iscusit apicultor, a scos la iveală foloasele ce le aduce îndeletnicirea cu stupii. Dl Chirca, bogat și el în cunoștințe pe terenul pomologie, a insistat cu deosebire asupra negoțului cu poame. Drept rezultat practic al întrunirii semnalăm înființarea însoțirii de credit sub conducerea parochului *Alexandru Vlad* de acolo, ca president. La buna reușită a întrunirii a contribuit, pe lângă parochul amintit și fruntașa familie *Tănase Moga* și zelosul notar dl *Valeriu Pop* din Săcel.

Harnicii economi din *Nucet* au primit comitetul nostru, reprezentat prin presidentul și secretarul reuniunii, în mijlocul lor Duminecă în 30 Noemvrie n., la a 3-a întrunire agricolă. Drept lucru vrednic de remarcă amintim frumoasa primire, ce fruntașii au făcut comitetului și cele 5 porți de triumf ridicate în strada principală, porți împodobite cu admirabile lucruri de mână femeiești, chemate a ținea locul crengilor verzi din alte anotimpuri. La întrunire au participat totalitatea locuitorilor eum și numeroși fruntași din *Cornățel*. Între obiectele tractate se numără vorbirea despre cultura pământului și a nutrețurilor măestrite, despre ținerea vitelor și în fine despre însemnătatea însoțirilor de credit sătești sistem Raiffeisen. Încă în cursul întrunirii s'a întemeiat o însoțire de acest fel cu aproape 60 membri. Firma însoțirii înregistrată, și-a început în cursul anului de față activitatea.

Cultura animalelor de prăsilă.

Boala de gură și de unghii, ce a grasat în mod epidemic în tot decursul anului și pe aproape întreagă estinderea comitatului nostru, ne-a împedecat dela ținerea esposiției de vite cornute de prăsilă. Esposiția, ce eram s'o ținem la 9 Noemvrie n., în comuna *Racovița*, din cauzele amintite, necesități am fost a o amâna până în toamna anului curent.

Premiile de cor. 200, primite dela comisiunea economică comitatensă, cu permisiunea acesteia, le-am distribuit la esposiția de oi, ce am ținut-o în a. c. în comuna *Poiana*.

Ținând cont de suma votată pentru procurarea și dăruirea de animale de prăsilă și cu considerare la foloasele, ce le au economii din prăsila vitelor de rassa curată »*Pinzgau*«, am procurat dela familia mult regretatului nostru fost vice-president Dr. D. P. Barcianu o vițea de soiul amintit și cu scop de-a o dăruia unuia dintre membrii nostri, cu locuința în *Aciliu*. Norocos la sortare a fost învățătorul *Nicolae Iosif* de acolo, care, prin subscrierea »actului de învoire«, s'a supus condițiunilor de întreținere etc., prescrie de comitet.

Vițeaua, obținută de membrul reuniunii *Petru Sopa* din *Fofeldea*, drept prima prăsilă dela vițeaua, ce i-sa dăruit în anul 1900, pusă în conformitate cu prescriesele din actul de învoire, la dispoziția noastră, a fost dăruită prin sortare membrului *Ioan Stănuțel* din *Ilimbav*, sub aceleași condițiuni.

Vițelele de rassa »*Pinzgau*« până în prezent s'au dăruit membrilor *George Bratu* din *Tilișca*, *Petru Sopa* din *Fofeldea*, *Ioan Cloaje* din *Boița*, *Nicolae Iosif* din *Aciliu* și *Ioan Stănuțel* din *Ilimbav*.

Despre prăsila celor 2 oi de rassa »*Frislandeză*«, dăruite în toamna anului 1901 membrilor *Ioan* și *Moise Beu* din *Apoldul-român*, al căror preț, în conformitate cu raportul nostru precedent, l-am achitat în 1902, nu avem cunoștință.

Amintim la acest loc și despre târgul de vite cornute de prăsilă periodic, subvenționat de stat și comitat (al 12-lea), ținut la 24 și 25 Aprilie n., asupra căruia am atras de cu vreme atențiunea celor interesați. La acesta au concurat și au fost premiați mai mulți economi de ai nostri. E de însemnătate acest târg și pentru faptul, că dela el se provăd cu soiuri alese de vite până și economi din mari depărtări.

În privința prăsierei cailor, ne face plăcere a constata, că comisiunea comitatensă pentru prăsirea cailor, de sub conducerea *H. Sale domnului Gustav Thalmann*, comite-suprem, în scopul controlării prăsierei de cai și a numărului mânzilor fătați a introdus un fel de catastru. Primul de acest fel pro 1901, compus pe baza datelor câștigate dela stațiunile de armăsari, a constatat, că în 1901 s'au născut 779 mânzi, din cari la 31 Decemvrie acelaș an se aflau 655 la proprietari din comitat. Tot cu privire la buna prăsilă a cailor, comisiunea a luat măsuri pentru înființarea de pășuni bune și îmbelșugate și în acelaș timp la 11 Septemvrie n. a ținut un fel de târg de cai de prăsilă, cu distribuire de premii în bani.

În ce privește cultura rimătorilor, comitetul la diferite ocațiuni și-a spus vederile cu privire la alegerea soiurilor superioare, la prăsirea și valorisarea rimătorilor. Totodată a dat publicității tot ce s'a crezut de interes pentru cultivători.

Dacă soiul de galițe »*Playmouth-Rocks*«, mult mai spornic, se bucură de oare-care trecere, cauza își află espicare și în faptul, că cu ani mai înainte am procurat și am distribuit între membrii ouă și mai multe familii de galițe de acest soi. În 1902 am dăruit o familie membrului nostru, dlui *Ioan Tîpău*, protopresbiter emeritat în *Sebeșul-săseș*.

În privința stupăritului, cu care ar fi să se îndeletnicească fie-care econom, membrul comitetului dl *R. Simu* a tradus în stil poporal, car' comitetul a publicat »Statutul despre organizarea economiei de stupărit a statului din *Gödölö*«, o lucrare de care se pot folosi toți apicultorii. Cu scop de a se face la întrunirile noastre de prin comune demonstrațiuni practice, comitetul a procurat două coșnițe mobile, dintre cari una s'a dăruit membrului *Toma Prie*, primar în *Săcădate*.

Serviciile, ce le aduce pe acest teren »*Cartea stuparilor săteni*« de *R. Simu*, edată de noi, — sînt de valoare netăgăduită.

(Va urma).

„Dacă duci gunoiu la loc, Dumnezeu îți dă noroc“.

Deși poate, că la unii din economii nostri li-se va părè, că proverbul pus în fruntea acestei scrieri e vechiu, că s'a mai scris de atâtea și atâtea ori despre acela, totuși noi îl aflăm nou și așa de neapărată lipsă pentru fiecare econom, încât ar trebui zis și repețit ca o rugăciune în fiecare zi.

»Dacă duci gunoiu la loc, D-zeu se-ți dea noroc«. Despre aceasta sânt convinși nu numai economii practici, ci chiar și aceia, cari poate nu se ocupă și în praxă cu economia. Pentru-că nu-ți trebuie nu știu ce cunoștințe adânci, ca să poți face deosebire între roadele alor doi economi, cu pământurile într'o brazdă, dintre cari unul se fie gunoit, ear' celalalt negunoit. În pământul gunoit poate vedè fiecare cu ochii, că Dumnezeu dă mai mult noroc sau roadă, ca în cel negunoit.

De aceea se nu ne mirăm despre economul acela, care fiind bolnav, a lăsat cu limbă de moarte filor săi, ca să ducă grămada cea mare de gunoiu din curte pe locuri în câmp, căci sub aceea se află ascunsă o »comoară«. Ear' la seceriș vèzènd copiii roada cea bogată de pe locuri, în urma gunoierii acelora, au înțeles și mai bine, că ce »comoară« a înțeles repausatul lor tată și de atunci în toți ani au gunoit locurile lor din câmp.

Gunoiul la noi pe cele mai multe locuri este o adevărată »comoară«; este »o baie de aur«, după-cum se mai zice. Dar' ce folos de aceasta baie, dacă nu o știm îngriji cum se cade. Ea odată seacă și numai ce te pomenesti la câmp prin locuri, în loc de holde și alte sèmnături frumoase, numai cu gozuri și alte buruieni nefolositoare.

Așa stând lucrul este prea firesc, ca mereu să atragem luarea aminte a economilor nostri asupra acestui mijloc de îmbunătățire al pământului și a roadelor aceluia, ca astfel fiecare econom să-l poată cunoaște și prețui mai de aproape.

Îndată-ce întri în curtea unui econom, poți vedè, dacă acela ține regulă

și pune preț pe gunoiul produs dela vitele sale sau nu. Economul, care ține regulă și pune preț pe gunoiul animalelor de casă, îl face o grămadă regulată aproape de grajd, ca să-i fie cât mai la îndemână când îl scoate din acela.

Grămada de gunoiu sau platforma, cum se mai numește, trebuie așezată într'un loc mai gropănos, ca să se nu se poată scurge așa ușor mustul din gunoiu prin curte sau uliță. Dacă locul nu este destul de gropănos, se poate potrivi de așa, săpându-se până la un metru de afund în pământ. Dacă pământul e cumva năsipos, atunci se înlocuiește și bătucește groapa cu de cel lutos, prin care adecă nu poate străbate udul. În privința aceasta am vèzut că în comunele de pe sub poalele Carpaților, pe unde adecă pământul e mai rece, mai sarbèd și mai sterp, sânt anumite gropi prin curțile economilor, în cari se aruncă apoi în decursul anului tot felul de paie și gunoaie, ca și într'un compost, ca astfel să se poată prăsi cât mai mult gunoiu, mai ales peste vară, când vitele umblă la pășune.

Gunoiul de sub cai trebuie să se scoată în toată ziua, ear' de sub celelalte vite se poate scoate și numai la mai multe zile odată. Gunoiul scos de sub vite se aruncă pe grămadă, care trebuie formată așa de mare, cât gunoiu credem, că putem produce dela animalele noastre de casă. Dacă economul are mai multe soiuri de vite, gunoiul produs de acelea nu se adună deosebit, ci la un loc, ear' în grămada de gunoiu trebuie așezat tot pături și anume: o pătură gunoiu de cal, alta dela vitele cornute, dela oi, porci, gălițe ș. a.

Gunoiul aruncat pe platformă trebuie totdeauna bine așezat, îndesat și călcat, ca să se nu poată străbate aerul prin el, de oare-ce atunci se poate mucezi foarte ușor. Astfel se așează pătură de pătură, până-când s'a isprăvit cu scosul gunoiului. Atunci se mai îndesă odată bine, apoi se acopere cu o pătură de pământ, scânduri sau paie și în starea aceasta se lasă ca să fiarbă și să se putrezască. Platforma nu e bine ca să se facă mai înaltă ca de

doi metri, de oare-ce atunci se prea îndesă și apasă și gunoiul din fund se poate carbonisa.

În economiile mai mari lângă platformă se mai află și o fântână pentru scurgerea mustului, din care se aruncă apoi cu o pompă în toată săptămâna de două-ori mustul pe gunoiu, ca acesta să nu mucească. Gunoiul muced, arată că acela nu a avut umezeala de lipsă. De aceea pe timpul de vară, când vitele sânt la pășune, acela trebuie udat în lipsa mustului de gunoiu și numai cu apă de ploaie sau de fântână. Gunoiul muced conținând anumite ciupercuțe (sèmnătură) de paraziți este stricacios la cultura spicoaselor, fiindcă acelea se pot altoi și în nouele plante tinere.

Dacă gunoiul are destulă umezală în decurs de două-trei luni, el se dobește sau putrezește, încât nu se mai poate cunoaște așternutul din balegi, ci totul este o materie moale și unsuroasă. Când gunoiul a ajuns în starea aceasta să încarcă pe care și să transporteze pe locurile din câmp, unde se întinde îndată din care, ear' când s'a umplut locul, acesta se ară îndată ca gunoiul să poată ajunge cât mai curènd în pământ, unde întrupându-se prin arat cu acela, să-i poată da căldura și părțile nutritoare de care acela are neapărată lipsă.

A face gunoiul grămejoare mici pe locuri și apoi a le lăsa acolo timp uitat în arșița soarelui, expus vènturilor și ploilor, după-cum vedem că fac unii din economii nostri, este păgubitor, de oare-ce prin aceea se perde o parte însemnată din materiile nutritoare din el, ear' holda se face pe locul unde au stat grămejoarele tot pâlcuri

Precum e natura pământului, așa trebuie să se pună și gunoiul. Astfel în pământurile mai lutoase, îndesate și reci, trebuie să se pună un gunoiu mai păios și mai puțin dobit, ca dobiea aceluia să se mai poată continua și acolo, ear' în cele năsipose trebuie transportat un gunoiu pe deplin dobit, care adecă să se poată mai curènd descompune și întrupa pământului.

Cantitatea sau greutatea de gunoiu, ce trebuie pusă pe un loc se deosebește

Colinde.

I.

Sè preumblă maica sfântă
C'un fiuț micuț în brațe
Fiiul plânge, stare n'are
Maica sfântă-l mângăia,
Taci fiule nu mai plânge
Că ție maica ți-a da
Douè mere, douè pere
Douè țite dalbe a mele,
Fiul plânge, stare n'are
Maica sfântă îl mângăia
Taci fiule nu mai plânge!
Că maica te-o mângăia
Om ajunge-un plop uț verde
Și ne-om da a hodini,
Plopul umbră nu dădu
Maica sfântă îl blăstema:
Sè fi tu plop blăstemat,
De mine de Dumnezeu
Mai tare de fiul meu,
Fiiul plânge, stare n'are
Maica sfântă-l mângăia
Taci fiule nu mai plânge!

C'om ajunge un têu de lapte
Și cu lapte te-oiu spăla
Și cu mir te-oiu mlrui
Fiiul plânge stare n'are
Maica sfântă-l mângăia
Taci fiule nu mai plânge!
C'om ajunge nn teiumbrit,
Și ne-om da a hodini
Teiul umbră îi făcură
Maica sfântă-l alduia:
Sè fi tu teiu alduit
De mine, de Dumnezeu
Mai tare de fiul meu
Sè facă din tin' crucile
La toate bisericile.

Com. de D. Teodor Libeg.

II.

Maica sfântă s'a pornit,
Sè meargă 'n câmpu-înflorit
Și grele munci sau lovit
Și înapoi au venit
Și la Crăciun s'a băgat
Și de Crăciun s'a rugat,
Mèi Crăciune, mèi bètrâne,
Fă-mi și mie loc în casă.

Că ți-oi naște un fiu sfânt
Care ne ține pe pământ,
Crăciunul d'n graiu grăia,
Nu te-oi lăsa maica mea
C'ăștept grei colindăcri
Noaptea pe la cântători
Du-te 'n eslea cailor
Acolo ti odihni
Nime nu te-a zăhă,
Maica sfântă s'a luat
Și în esle s'a așezat
Dar' caii dac'o cinat
Nici unul nu s'a culcat,
Gura în loc nu le-o mai stat,
Tot a ris și a rîncezat
Maica sfântă s'a sculat
Ear' la Crăciun s'o rugat,
Mèi Crăciune, mèi bètrâne
Lasă-mè 'n casă pe mine,
Că ți-oi naște un fiu sfânt
Cari ne ține pe pământ,
Lasă-mè Măicuță în pace
Loc în casă nu ți-oi face,
Aștept, grei colindători

după calitatea sau bunătatea aceluia. Astfel pentru o gunoie bună se socotesc la un juger catastral de regulă câte 120—130 măji metrice, pentru una mijlocie câte 80—100 m. m. ear' pentru o gunoie mai slabă se socotesc câte 50—70 m. m. După doi boi buni, când gunoiul se transportează pe șes, se pot încărcă câte 6—8 m. m.

Din gunoiul transportat pe locuri, se consumă în anul prim de regulă cam pe jumătate, în anul al doilea un pătrar, ear' în cel următor restul. După patru ani nu se mai simte nici un efect al gunoiului.

Gunoiul dela vitele cornute este mai apătos, mai rece și se descompune mai încet pe loc, dar' durează mai mulți ani, ca celalte feluri de gunoaie. Acela conține dela 70—80% apă și câte 20—30% materie uscată. Bunătatea gunoiului mai atârnă și dela nutrețul, cu care se nutresc vitele. Dacă acestea se nutresc cu ierburi și lături bunăoară, atunci gunoiul e mai apătos. Gunoiul vitelor se mai poate transporta pe locuri și în stare proaspătă, adecă îndată după-ce se scoate din grajd. Transportarea aceasta însă trebuie să se facă numai pe locurile acelea, unde se cultivă plante de sapă.

Gunoiul dela cai nu este așa apătos, ca cel dela vitele cornute. Acela este și mai sec și uscat de oare-ce conține numai 70—75% apă și 25—30% materii uscate. De aceea se arde și mucezește de cele mai multe-ori în grămadă, dacă nu se amestecă cu a't fel de gunoiu sau dacă nu se udă mereu cu must de gunoiu sau în lipsa acestuia cu apă și zăpadă.

Gunoiul de cal este mai cald, ca al vitelor cornute, dar' nu ține atâta pe loc, căci se pulverizează și descompune foarte curând. Acela este mai recomăndabil în pământurile reci și greoaie. Gunoiul proaspăt de cal însă face bune servicii grădinarilor, cari îl întrebuințează de regulă în resadnițe (malegare), pentru creșterea legumilor timpurii.

După gunoiul de cal, urmează cel de oaie ca mai sec și mai uscat. Acesta conține numai jumătate materie uscată, fiindcă între toate animalele, oaia bea

mai puțină apă. Pe lângă toate acestea gunoiul de oaie conține 8% azot și până la 2% acid fosforic sau grăsime.

Gunoiul de oaie se adună mai cu seamă pe timpul de vară în țarcurile (coșarele), cari se fac pe locurile arătoare și fânațele pe unde acelea pasc. Acela e tare recomăndabil în pământurile reci și lutoase, pentru a le încălzi. Dar' după doi ani urmele lui nu se mai simt de loc. Pe timpul de iarnă însă gunoiul dela oi încă se poate aduna de pe locul acela unde se nutresc, așternându-li-se în casul acesta ca și la celelalte vite, paie de cereale, ogrinji de fân ș. a. și apoi se pun în grămada de gunoiu.

Gunoiul de oaie grăbește mai tare rodirea pământului, pentru căldura ce o conține în el, decât celelalte feluri de gunoaie. La bucatele spicoase însă nu se prea recomăndă, fiind-că în anii ploioși le prea grăbește creșterea, încât une-ori cad și astfel rămân apoi cu grăunțele mici și sbârcite. Câte-odată pe timp pe secetă mai îndelungată și pe fânațele naturale are urmări dăunose, de oare-ce le cam arde și astfel le face de pierde și iarba de pe ele.

(Va urma).

Ioan Georgescu.

Proverbe și adevăruri economice.

57. Omul precum își așterne, așa doarme.
58. Cine se teme de vrăbii, se nu samente mălaiu.
59. Cu mâni negre, se câștigă bani albi.
60. Drăguțe de mâni multe, vai de gurile prea multe.
61. Lăcomia strică omenia.
62. Nu da pasărea din mână pe cea din gard.
63. Unde-i lucru, acolo e și binecuvântare.
64. Lenea e perina dracului.
65. In casa omului lucrător, lenea nu intră după cuptor.
66. Vorbă multă îi sărăcia omului.
67. Muierea, care nu vrea să frământe, toată ziua cerne.
68. Ce-i în mână nu-i minciună.
69. Din pagubă, nu poți face dobândă.
70. Prin pagubă omul se face mai cuminte.
71. Nu-i tot aur ce străluce.
72. Oțetul prea tare, vasul seu 'și-l strică.
73. Laudă-te gură, că uite pumnul.
74. Sătulul la flământ nu crede.
75. Gardul cu proptele nu cade pe vremuri grele.
76. Găina, care cântă seara, nu va oua dimineața.
77. Nu poți fi și cu ouă și cu pui.
78. Nu poți fi și cu slănină-n cămară, și cu varza grasă-n oală.
79. De-te latră vre-un câne, astupă-i gura cu pâne.
80. Cine se lovește de pragul din sus, îl vede și pe cel de jos.
81. Școala face din om, om, și oltoiu din pom, pom.
82. Când dracul n'are ce lucra, își cântărește coada.
83. Mai bine astăzi un ou, decât peste un an un bou.
84. Mai bună e o pace strimbă, decât o judecată dreaptă.

85. Mocanul nu știe ce e șofranul; el îl vede pe tărăbă și cugetă că-i otravă.
86. Lungă-i limba bouului, dar' nu poate vorbi.
87. De copii și haine rupte, se nu te plângi nici-odată.
88. Omul plănuiește, dar' D-zeu rînduiește.
89. Graba, strică treaba.
90. Cine împarte, parte-și face.
91. Cine se pripește, se păcălește.
92. Dacă n'ai în cap, vai de picioare.
93. Vai de picioarele, cari poartă cap nebun.
94. Un nebun aruncă o peatră în mare și zece înțelepți nu o pot scoate.
95. Umblă pe drum cu alaiu, ș'acasă n'are mălaiu. (Va urma).

Darea pentru vin.

Reuniunea economică transilvană a înaintat noului ministru de agricultură o reprezentațiune în scopul scăderii dării pentru vin.

În reprezentațiune se arată, că în ultimii trei ani 21 de municipii și 9 orașe libere reg. au petiționat la dietă res. la ministeriul de resort în scopul ștergerii dării pentru vin sau cel puțin pentru scăderea ei.

Municipiile din regiunile cele mai escelente de vin ale țării au indicat pedecile ce sînt puse în calea valorisării vinului și a dezvoltării culturii viilor, mai departe pedecile cari îngreunează replantarea viilor și cari fac ca viile să nu-și mai poată recăștiga poziția avantajioasă de odinioară. Dintre multele pedeci semnalate, cea mai mare parte este darea cu totul neproporționată pentru vin. Consumul vinului s'a scumpit și cu acesta deodată producțiunea lui s'a împușinat.

Înainte de filoxeră, la 1867, în părțile ardeleni era cultivat cu vie un teritor de 46 989 jug cat., care a dat 665.000 hectolitri de vin; teritorul cultivat astăzi cu vie este numai de 12 161 jug cu o producțiune de 190 000 hl. de vin.

Nimica nu dovedește mai bine disproporțiunea dării pentru vin, decât compararea ei cu darea pentru spirt, a cărei rezultat este, că basa dării de consum pentru vin de primă clasă, 100 chgr. de zahăr în vin se plătesc cu 33 coroane mai mult decât 100 chgr. de zahăr în spirt. Cu chipul acesta se înlesnește consumul rachiului, atât de stricăcios stării fizice și spirituale a populațiunii.

De altă parte teritorul viilor este supus dării pe basa unui venit curat de 1006 florini pe când agrii s. e. numai pe baza unui venit curat de 461 florini. Și pentru-ce se plătească cultivătorul de vie îndoit mai multă dare Ori doară pentru că cultura viilor e mai costisitoare? Și apoi dacă plătește odată dare îndoit mai mare, pentru ce 'i-se mai cere și a doua oară sub titlu dare de consum? Trebuie să fim în curat, că darea pentru vin e în locul prim o povară mai mare și mai mult simțită de cultivătorul de vin.

În fine reprezentațiunea cere următoarele:

1. Darea prezentă pentru vin să se reducă la jumătate;
2. În locul cheii de dare disproporționate și nedrepte pentru vin să se fixeze alta mai potrivită și darea să se încaseze dela însuși cultivătorul;
3. Producțiunii să nu mai fie îndatorăți a plăti dare pentru vinul ce se consumă în familie;
4. Incasarea dării pentru vin să nu se mai dea în arândă;

Noptea pe la cântători
Du-te în eslea vacilor
Acolo ti odihni
Nime nu te-a zăhăi,
Maica sfântă s'o luat
Și-n esle s'a așezat,
Vacile dac'o cinat
Apoi toate s'au culcat
Și frumos au rumegat
Maica sfântă
Pe Domnul nostru naște
Lumina 'n grajd se aprinde
Și din gură așa zicea
Firea-i cal nesăturat
Până 'n ziua de Ispas
Dar' ș'atunci numai un cias
Numa-atâta s' ai răgaz.
Firea-i vită săturată
Și de Domnul lăudată,
Cu iarbă dintr'o rogmă
Cu apă dintr'o fântână,
Cu iarbă de pe-un răzor
Cu apă dintr'un isvor,
Să fii gazdă sănătoasă
C'asta colindă frumoasă.

Com. de Stefan Teglăr.

5. Această reformă a dării pentru vin să se efectuească înainte de ce orașele și satele ar fi încredințate cu manipularea dărilor de consum.

Sarcinile înșirate în această reprezentare apasă greu și asupra agricultorilor noștri, și de dorit ar fi cea ele să fie delăturate prin introducerea de măsuri ușurătoare.

»Rev. Econc. «

„Călimdarul Poporului“.

Am primit dela mai mulți de aceia, cari au cetit »Călimdarul Poporului« cuvinte foarte lăudătoare despre acest călimdar. Aceasta nici nu se poate altcum, de oare-ce »Călimdarul Poporului« pe 1904 are un cuprins foarte bogat, frumos și folositor și e făcut îndeosebi pentru trebuințele țeranului și al meseriașului român.

Recomandăm cu toată căldura acest călimdar iubitorilor noștri cetitori și-i rugăm să și-l procure în curând, ca nu în urmă să nu mai fie esemplare, de oare-ce zilnic trece.

»Călimdarul Poporului« e foarte ieftin, luând în samă bogatul lui cuprins. Prețul lui (46 bani = 23 cr. de exemplar) se poate trimite deodată cu abonamentul la »Foaia Poporului«.

»Călimdarul Poporului« pe lângă cuprinsul lui serios și folositor, are și părți vesele și glume ilustrate, ceri stîrnesc risul și plăcerea tuturor.

Pentru aceia, cari nu-l au încă, dăm aci o glumă ilustrată din el:

Care-i măgarul!

Domnul: (mănos). Acum nu știu care din noi doi e măgar, eu sau tu?

Servitorul: (cu supunere). Mie nu 'mi vine a crede că domnul ar ținea de servitor un măgar...

Știri economice, comerc., jurid., industr.

Consumația zahărului în lunile Sept. Octomvrie și Noemvrie a crescut, atât în Ungaria cât și în Austria. În Ungaria s'au mistuit 254,484 măzi metrice de zahăr, pe când în anul trecut numai 158,788 măzi m. adică anul acesta cu 95 măzi metr. mai mult ca în anul trecut.

Ajutorarea Sécuiilor. În mai multe sate din comitatele sécuiesti Ciuc și Odorheiu, statul a împărțit Sécuiilor 160 de vite de prăsilă cu prețuri moderate, ca să ridice economia de vite.

Tot drăguții de Sécui ajutați!

Navigarea pe Dunăre, fiind timpul priincios, ține și acum. Năile mari s'au retras în porturi, dar năi mai mici de povoară, ungurești, românești și sârbești și acum umblă multe. Dacă vremea se va înăspri, va înceta și navigația.

Consulat în Africa de meazăzi. În budgetul comun al Austro-Ungariei pe 1904 este luată și o sumă de 70 mii cor. pentru întemeierea unui consulat în Iohannisburg (Africa sudică) Ministrul de externe zice, că acest consulat e de lipsă pentru apărarea intereselor economice ale Austro-Ungariei în Africa de meazăzi și pentru emigranții austro-ungari, cari se află pe acolo.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Pentru biserica gr.-or. română din Saschiz au contribuit cu obolul lor următorii creștini, eflători în America:

Ilie Culei, 10 fl.; Ilie Costea, Nicolae Costea, Dumitru Costea, Nicolae Haller, Nic. For. Calluger, Bucur Bacisor, Daniil Haller, Nicolae Haller, Ioan Haller, Stefan Boldi, fiecare câte 5 fl.; Nicolae Boldi, Ioan Bărdas, Nicolae Stîngău, Ioan Mil, fiecare câte 2 fl. 50 cr.; Georg Simonis, Georg Simonis, Mich. Derner, câte 62 cr., toți din Saschiz; Ioan Gligor, 25 cr.; Georg Stanis, Zoltan, Savu Iustin, Șmig, Ioan Almășan, Sighișoara, fiecare câte 62 cr.; Mihailă Sêrbu, Ioan Oltean, Sighișoara, câte 25 cr.; Iacob Comșa, Șmig, Ioan Păpărădă, Șmig, câte 62 cr.; Bucur Santa, Achim Santa, Sona, câte 25 cr.; Toma Comsa, Fofeldea, Radu Rotariu, Velt, Nicolae Costandin, Daneș, Ioan Lazăr, George Lazăr. M. Razin, din Ilimbav fiecare câte 50 cr.; I. Frățilă, 25 cr.; Dumitru Coman, 62 cr.; Bucur Frățilă, Șona 25 cr.; Zaharie Fleșariu, Dum. Morariu, Dumitru Hoisan, Zaharie Hoisan, toți din Saschiz, fiecare câte 10 fl.

Nicolae Bordea, Vidra, 25 cr.; Ioan Sibişan, Lancrăm, 62 cr.; Ioan Mețu, 25 cr.; Vasile Frățilă, din Aciliu, Iacob Vas, Ioan Mărințu, Alvinț, George Babeș, Ioan Lungociu, Ioan Cornea, Cața; fiecare câte 62 cr., Simion Borza, Bertan 1 fl. 24 cr.; Nicolae Căllugăr, 10 fl.; Dumitru Sechel, 5 fl.; Ioan, Sechel, 10 fl.; Dumitru Muntenaș, Dumitru Haller, câte 5 fl.; Ioan Curuțiu, Saschiz, 6 fl. 24 cr.; Ilie Manta, Daia, Mihail Carreș, Saschiz, câte 62 cr.; Simion Miller, Șura mare, Mihael Bondorfer, Iohan Grell, Saschiz, câte 25 cr.; George Lojan, Săcel, 5 fl.; Nicolae Petru Ferihaz, 74 cr.; Ilie Lungociu, Daia 1 fl. 24 cr.; Ioan Baci, Vinerea, Vasile Scanca, Jibert, câte 62 cr.; Ilie Stanca Balomir, 1 fl. 24 cr.; Davilaș Ioan, Zibet 25 cr.; Tomaș George Hirizaș, Nicolae, câte 62 cr.; Ioan Bura 25 cr.; Nicolae Roman, toți din Vinerea, 62 cr.; George Șoaita, 5 fl.; Ioan Pinte, 2 fl.; Zaharie Fulica, din Saschiz, 1 fl.

Subscriși și prin aceasta cu toată căldura inimii noastre aducem sincerile mulțumiri acestor creștini, și rugăm pe Atotputernicul D-zeu, ca să le dea deplină sănătate și sporii și putere, că unde au dat ajutoriu unei sfinte case a lui D-zeu, un crucer să le dea în loc cu miile, și să le ajute ca să se poată întoarce la duioasele familii plin de ajutor și de darul lui D-zeu, și le promitem cumcă ajutându-ne D-zeu în tot anul la zisa ce-am primit ajutorul vom face rugăciuni, cătră D-zeu ca să le de-a iertare păcatelor și până vor fi în vieță la toate rugăciunile noastre îi vom avea ca titori casei lui D-zeu. Saschiz, (trac-tul Sighișoarei gr.-or.) în numele credinciosului popor.

Georgia Stoneriu, Dumitru Haller,
paroch și pres. sl comit; I epitrop;
Nicolae Fleșariu,
notar.

CRONICĂ.

Băile de sare din Maramureș. În primăvara anului acestuia baia Kunigunda din Slatina a fost năpădită de apă. Făcându-se cercetare, s'a constatat, că apa Tisei a pătruns în mină și așa vor fi amenințate toate minele de sare din Maramureș, de oare-ce alvia Tisei se află în depărtare abia de 80 m. dela băi. Trebuia deci mutată mai de parte Tisa, dar' spre acest scop erau de lipsă multe milioane de coroane.

Acum de curând un inginer de mine a constatat, că nu apa Tisei a pătruns în băi, ci un pârâu suteran a năpădit baia Kunigunda. Apa acestuia trebuie oprită și atunci și baia Kunigunda se poate lucra de nou, scoțând apa din ea. Spre acest scop nu e lipsă mai mult de 600 mii cor. Planul acesta se află acum la minister, spre hotărîre.

Femeile alegători. În Australia au multe femei drept de votare la alegerile pentru parlament. Acum la alegerile din urmă femeile aproape toate și-au dat votul pentru candidații partidului muncitorilor, cari se înțelege vor lucra pentru drepturile poporului.

Fecior de rege — soldat de rînd. Regele Sêrbiei, Petru I. și a înrolat și pe al doilea fiu al său, Alexandru, ca soldat de rînd în armată, anume în reg. VI. de infanterie. Din acest prilej regele a dat un ordin de zi, în care a arată, că prin înrolarea fiului său al doilea în armată a dat o nouă dovadă, că de mult prețuște armata, speranța tuturor Sêrbilor.

Un milion. A ieșit statistica despre emigrările la America în decurs de un an, din Iunie 1902 până în Iunie 1903. Nici când n'au mers la America în decurs de un an atâția oameni, ca în acest an. Numărul emigranților e aproape un milion, anume: 921,315. Cei mai mulți s'au dus în Statele-Unite, anume 804. mii ceialalți în alte părți. Din Europa au mers cei mai mulți anume 814,507, din Asia (mai cu seamă din China) 29,906. Au fost opriti a intra în America 8769, cei mai mulți din aceștia neavînd la sosire nici o lețcaie. După limbă numărul cel mai mare al emigraților 'l au dat Italienii, la 233 m i apoi vin Polonii, Svedienii, Nemții etc. Din Ungaria au mers în total 94,458 de emigranți.

Ascultătorii școalelor înalte. După datele statistice oficioase numărul ascultătorilor sau al școlărilor dela școalele înalte ale Ungariei este în semestrul acesta de 11,818. Cei mai mulți au fost înscriși la universitatea din B-pesta, anume 7551. La universitatea din Cluj sînt înscriși 1923 de studenți, la politehnicul din B-pesta 1498, ear' restul de 1856 sînt înscriși la cele 10 academii de drepturi din Ungaria.

Vîrstă înalntată. În Timișoara a murit sêptemăna trecută femeia Iovanca Teodorovici, în vîrstă de 102 ani. Ea n'a fost nicicînd bolnavă.

Cumpărare de moșie. Ajungînd la licitație moșia deputatului dietal Ugron Gábor din Malencrav, a fost cumpărată de comunele Malencrav și Apátfalva (comit. Têrnevei-mari) cu prețul de 300 mii și 900 cor.

Grijiți de copii. În comuna Bardot (comit. Odorheiu) doi băieți de câte trei ani au ieșit la cîmp și inoptându-se, n'au mai știut să se întoarcă acasă. Părinții 'i-au căutată noaptea și abia a doua zi 'i-au aflat culcați lângă olaltă și — înghețați.

Cersitori răsculați. În Viena, înaintea bisericii s'au răsculat Vineri cersitorii. Crăsnicii bisericii împart în fiecare zi bani între cersitori. Cersitorii trebuie să stea în rînd. Vineri unul din ei a ieșit din rînd, ear' un crăsnic 'l-a certat și lovit. La aceasta cersitorii s'au răsculat și era să prăpèdească pe crăsnicii, dacă nu venea poliția, care 'i-a împărșiat

Bilete de cununie și de vizită. La tipografia noastră au sosit cele mai moderne și mai elegante bilete pentru anunțuri de cununie și bilete de vizită. Comandele se fac prompt și cu prețurile cele mai moderate.

Cu rambursă. Mai mulți din iubii noștri cetitori cer să le trimitem »Călimdarul Poporului« pe 1904 cu rambursă, adică să plătească la postă când sosește. Vestim pe toți, că trimiterea în chipul acesta a Călimdarului costă prea mult și e cu mult mai bine a trimite prețul Călimdarului (46 bani) cu mandat postal ori în timbre postale puse în o scrisoare cu 10 bani, ear' aceia, cari își renouiesc abonamentul pe anul viitor pot să trimită prețul Călimdarului de odată cu abonamentul.

„Cartea de Aur“. La librăria noastră se află de vânzare »Cartea de Aur« de dl T. V. Păcățianu, vol. II. cu prețul de 10 cor. și porto 20 bani.

„Ce înseamnă?“ La notița publicată cu acest titlu în nrul 49 al »Foaii Poporului«, dl învățător din Aciliu, N. Iosif, ne trimite un răspuns, pe care nu-l putem publica din cauză, că în el face aluzii la o persoană, care nu a trimis notița amintită mai sus. Dăm însă declarația, ce o alătură la răspuns, care e iscălită de V. Drăgoiu și care e următoarea:

Declarațiune. Subscrisul prin aceasta declar, că cele publicate în »Foia Poporului« nrul 49 dela 30 Noemvrie 1903, despre dl învățătoriu Nicolau Iosif nu sunt adevărate.

Nici când nu am avut nimica cu dlui, nu m'a vătămă cu nici un cuvânt și dacă în ziua 11 Maiu a. c. am săvârșit fapta amintită, aceasta am făcut-o incoștient, mi-am cerut iertare și m'am supus de bună voie la solvirea sumei de 40 cor.

Domnul învățătoriu Nicolae Iosif nici când na insistat ca această sumă să o solvesc pentru dlui, ci din contra a declarat că dlui nu primește nimic.

A insistat însă părintele Oțoiu Ioan ca această sumă să o solvesc la mâna dlui și astfel am dat părintelui Oțoiu Ioan în 30 Iulie 40 cor. După câteva zile (20) mi a înapoiat banii, pe care apoi ulterior mi am solvit dlui învățătoriu Nicolau Iosif, care mi-a spus că așteaptă hotărârea dlui protopop și după aceasta va da banii la biserica catedrală. Aceasta e purul adevăr, pe care îl întăresc cu subscrierea mea în prezența martorilor Aciliu 14 Decemvrie 1903.

Dum Mănzat, Vasilie Drăgoiu,
Ioan Măleșin,
martori.

La aceasta noi numai atâta constatăm, că de present banii sânt la dl inv. Iosif, cum a scris și corespondentul nostru.

Date din Călimdar. Săptămână aceasta Marți în 22 l. c. a fost ziua cea mai scurtă din acest an. De aici înainte zilele se măresc și nopțile scad.

Tot săptămâna aceasta, Miercuri, în 23 l. c. la un ceas după mezul nopții a fost începutul ernii; eara durează până în 8/21 Martie 1904.

Darul de Crăciun pentru iubii noștri cetitori, care se va alătura la nrul viitor al »Foii Poporului«, este gata. Darul de Crăciun este o drăgălașă broșură, cu cuprins bogat și variat, care, sântem siguri, va mulțumi pe deplin pe cetitori.

Târgul de țară din Dej. Târgul de țară, ținut în 15 și 16 Dec. în Dej, a fost foarte bun. S'au mânat în total 4966 capete de animale, anume 4117 vite cornute, 82 cai, 25 oi și 742 porci. Din acestea s'au vândut: 1054 de vite cornute, 42 cai, 14 oi, 311 porci; în total 1421 de capete.

Nou abonament. Cu 1-a Ian. 1904 deschidem un nou abonament la »Foia Poporului« cum se vede aceasta în fruntea foii. Totodată, on. abonați pot trimite și prețul »Călimdarului Poporului« (46 bani = 23 cr. de un exemplar) având astfel a plăti numai odată portul postal pentru bani.

De la Reuniunea femeilor române din Blaj, »Unirea« scrie: Constatăm viul interes pe care damele noastre în general manifestează față de convenirile sociale de Dum. seara. Până acuma s'au ținut două conveniri, a vorbit în cea dintâi prof. Dr. Ambrosiu Chețian despre cafea și întrebuințarea ei, iar în a doua prof. Flaviu C. Domșa, despre desvoltarea picturii, fiind amândoi ascultați cu multă atențiune și viu aplaudați. Tot așa de fericită e reuniunea și cu colecta pentru îmbrăcarea copiilor săraci de ss. Sărbători. D-na Livia A. C. Domșa, delegată comitetului reuniunii, cu ajutorul gentilelor domnișoare din Blaj a început deja cu foarte frumos succes adunarea banilor și veșmintelor pentru copii săraci. După informațiile noastre distribuirea hainelor se va face la 3 Ian. 1904 și va fi o frumoasă serbare a dragostii față de cei lipsiți.

Osândirea lui Dr. Maniu. Vrednicul avocat din Cluj, dl. Dr. Casiu Maniu, a fost osândit la curtea cu jurați din Cluj la un an închisoare de stat pentru un articol publicat în »Tribuna«, în care procurorul a descoperit crima »agitatiei« contra naționalității maghiare. — Dl Maniu a dat recurs la Curia din Budapesta, care în o ședință a sa din săptămâna trecută a respins recursul dlui Maniu și a întărit sentința de la Cluj.

Când oare se va găta cu jertfele temnițelor ungurești?

Copilă furată. În piața Timișoarei s'a petrecut o scenă dureroasă. Tiana Susana Holținger privind la o copilă schilavă, care cerșia, a recunoscut-o că e fetița ei dispărută fără urmă cu trei ani înainte. Copila a fost furată de nește țigani, cari au schilăvit-o, ca să cersească pe seama lor. Ei văzând primejdia, au încercat să fugă, dar au fost prinși de gendarmi.

O nouă însoțire biserecească. Vestim cu bucurie, că în comuna Totelec (Câmpie) s'a pus basă unei reuniunii biserecești, ce poartă frumosul nume »Maica Domnului«, și are menirea să îngrijească de podoaba casei Domnului și să stîrpească viiul beției.

Eată un lucru vrednic de urmat!

Protest. Congresul sârbesc din Carloviț, cum știm, a ales de episcop în Timișoara pe archimandritul Letici. Contra alegerii a dat la guvern protest Dr. Radici, cerând nimicirea alegerii. El își sprijinește protestul cu motive de incompatibilitate și cu afirmarea, că Letici nu are pregătirea de lipsă pentru cămuirea unei diecese.

Președintele Elveției. Republica cea mai veche din Europa, Elveția, își alege preșident în fiecare an. Pe anul 1904. a fost ales Robert Comtesse. Noul preșident e de 60, ani, e vestit orator și scriitor.

Ce fac Rușii. S'a scris mai de mult prin foi că Rușii au făcut în 1900 mari cruzimi cu Chinezii în orașul Blagovjescensk (Siberia). Acum a apărut o carte de revoluționarul rus Leo Deutsch, cu titlul »Doi prezece ani în Siberia«, în care se arată, că în adevar la 1900. soldații ruși au adunat la oaltă vre o 15. mii de Chinezii și ducându-i cu sila la riul de lângă Blagovjescensk, i-au silit a sări în apă, unde aproape cu toții s'au înecat. Și acest fapt s'a săvârșit la porunca guvernatorului rusesc, Gribskij.

Al 44-lea! Cassariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiiu« a solvit moștenitorilor legali ai reșoșatei Maria Stoica n. Iosif, fost membru al nămitei Reuniunii ajutoriul statutar. Acestea este al 44 lea cas de moarte în sinul Reuniunii noastre de înmormântare.

Carte nouă. Cu titlul: Poșta, telegraf, telefonul, a apărut, nrul 7 al »Bibliotecii populare a »Asociațiunii«, de Gavr. Todica. Cuprinde noțiuni generale despre instituțiile postale.

Un episcop răsbunător. Zilele trecute a rășosat episcopul spaniol din Valencia, cu numele Herrero. Prin testamentul său a lăsat 50 mii de pesete acelu general spaniol, care va aduna o armată așa de mare, ca cu ea să poată răsbuna înfrângerile Spaniolilor, suferite în Cuba și Filippine din partea Americanilor.

Dela teatru.

Sâmbătă seara s'a dat piesa »Die Ahnfrau« (»Străbuna«) de Franz Grillparzer, cunoscutul poet dramatic (n. la Viena, 1790). Tocmai piesa aceasta e una din cele mai frumoase și însemnate piese ale lui. Subiectul piesei e luat din vieța familiară din secolul XVI. Grozavă e superstiția în tragedia aceasta. Subiectul e următor: Bătrânul conte Zdenko de Borotin perduse pe fiul seu, Iaromir. După vre-o 20 ani îl găsește însă ca hoț; Iaromir necunoscându-și părintele îl rănește de moarte într'o luptă între bandiți și soldați. Și fiica lui Bertha moare în desperarea ei, eară Iaromir pică jertfă superstiției lui. Piesa aceasta a avut succes mare. Toți actorii și-au interpretat bine rolurile. Foarte bine l'a predat dl Sedek pe Zdenko de Borotin. Cu o adevărată copie de pe natură l'a predat dl Olmar pe Iaromir, fiul contelui, devenind tâlhar.

Duminecă după prânz s'a dat cunoscuta tragedie »Der Strom«, eară seara opereta: »Giroflé Giroflá«. Foarte bun succes a avut comedia: »Liebes Manöver«, care s'a reprezentat Luni seara.

Marți și Mercuri seara s'a reprezentat opereta: »Der Rastelbinder« (»Drotarul«), care foarte de multe-ori și cu mare succes s'a reprezentat la cele mai multe teatre ale Vienei. Și aici s'a obținut mare succes. Teatrul a fost ticsit de public. Subiectul acestei piese după-cum arată titlul e luat din vieța poporului slovac, din sinul căruia foarte mulți se duc în lume ca drotari. Toți actorii au jucat foarte bine. Cu deosebire bine a jucat dl Redl, reprezentând pe jidanul Wolf Bär Pfefferkorn, neguțător de ceapă. Mercuri seara s'a reprezentat a doua-oară. Vineri după amezai s'a reprezentat cunoscuta tragedie: »Das grosse Licht« ear' seara opereta: »Die Fledermaus«.

Glg.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRATIEI.

Ab. nrul 2567. (America). Trimite prețul Călimdarului (40 bani și porto 20 b) de-odată cu abonamentul la foaie.

Ab. nr. 5308 (I. VI.) Lucrările sânt aici; le va veni rëndul în curënd. De altcum urmează scrisoare.

V. G. în M. Alte portrete, decât ce le știi, nu avem. Adresa lui Dr. L. e: Laczfalu, (poșta Felsöbánya); adresele celorlalți nu le știm.

Ab. nr. 4163. Adresează-te la Carl F. Iickeli în Sibiiu (piața mică).

Proprietar, editor și redactor responsabil:

Silvestru Moldovan.

Tiparul »Tipografie Iosif Marschall.

K. C. POPOFF

a legjobb TEA avilagon

147 6-10

Atelier fotografic Mysz
Sibiu, str. Măcelarilor nr. 6, (în fața cu hotel Meltzer).
Recomandă atelierul meu aranjat în conformitate cu timpul modern pentru confecționare de icoane mărite în fotografie și pictură în oleu, precum și pentru tot felul de fotografii.

Prețuri în florini.		bucăți		
		1	3	6
Portret format visit	1.20	1.50	2.00	2.50
Figura întreagă format visit	1.50	1.50	1.50	1.50
Format Makart mic	1.50	2.00	2.50	3.00
Cabinet	1.60	2.00	2.50	3.00
Makart mare	2.00	2.50	3.00	3.50
Boudoir	2.50	3.00	3.50	4.00

Atrag deosebită atențiune la prețurile ieftine și la execuția frumoasă a icoanelor.
Grupe de familii, școală, reuniuni ș. a. se execută cu prețuri extraordinare ieftine.

P. T.
Prin prezentă am onoare a Vă face cunoscut, că am deschis în Sibiu, în „colțul stradei Cisnădiei și pieței Hermann“ sub firma înprotocolată la judecătorie

Fritz J. Franck

o neguțătorie de delicatose.

Dându-mi cea mai mare simlță ca prin serviciul cel mai îngrijit se-mi câștig mulțumirea cea mai deplină a p. t. mușterilor mei, rog a-mi da în curând și des ocașie se-i pot convinge despre bunătate și prețiositatea marfei mele și mă recomand

185 2-3 cu deosebită stimă

Fritz J. Franck.

Ca cadou de Crăciun și Anul-Nou
395 bucăți cu fl. 1.85.

Un orologiu excelent și elegant, cu garanță că umblă bine și în 24 de ore numai odată trebuie tras, împreună cu un lanț aurit; un admirabil ac de cravată cu brillant-simili; un inel aurit cu piatră limit. pentru domni ori dame; o garnitură admirabilă, constătătoare din bumbi de manșete, guler și un piept, gar. 3%. aur-doublé, 6 bucăți batiste de buzunar, gar de in; unelte de scris elegante de nikel; o etui de eglingă de toaletă cu un pepten frumos; un săpun de toaletă aromat c; o carte de notițe legată; 12 bucăți de bilete artistice a bărbaților renumiți ai secolului trecut, 72 buc pene de cancelaris engleze și încă 290 bucăți diverse, cari sunt folosite în casă, sunt gratis

Trimiterea cu rambursă sau cu plată înainte prin casa de esport

H. Spingarn, Cracovia, nr. 80.

La cumpărare de două pachete dau gratis un frumos briceag de buzunar, cu două tășuri. La mai mult de două pachete de fiecare un astfel de briceag.

Pentru-ce nu convine, se trimit numai decât înderept bani.

Institut de credit funciar din Sibiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Imprumuturi hipotecare pe anuități.
Scrisuri funciare, scutite de dări.
ce se pot lombarda la banca austro-ungară, se pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cautiune și vadiu și ca cauțiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.
Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambli.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra întabulări și altă garanță.

Esecutarea
de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin
Cassa de schimb
Sub condițiuni culante, mai cu seamă:
cumpărarea și vânzarea de efecte publice monete străine,
răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate, încasarea de cambii, checuri și asemnări, predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,
ingrijirea de coale de cupoane.
luarea efectelor în deposit spre păstrare,
închirierea de resorturi de casse de fer (săfe deposits), sigure contra incendiului și a spargerii, etc. 140 5-26

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

Lemne de foc de fag.

Subscrisul ofer lemne de foc de fag prima calitate, neplutite:

	1 metru stânjen	1/2 metru stânjen	1/4 metru stânjen
In magazin	C. 21 —	C. 10.50	C. 5.44
Dus acasă	C. 22.—	C 11.10	C 6.16
Tăiate și crepate și duse acasă	C 25.80	C. 12.90	C. 6.94

Comande se primesc la:
G. Scheyhing, strada Cisnădiei nr. 20
J. Joh. Keil, Piața-mare nr. 11
Fritz Hemper, strada Pintenului nr. 12
135 9-10

Carl Albrecht, strada Ocnei nr. 15
în magazin, Piața Gărei (Bahnhofplatz) 2.
Cu distincă stimă
G. Scheyhing.

Liferantul curții ces. și reg. Esposiția Paris: Medalia de aur.

FERNOLENDT

Vacs de ghetete și papuci,

cel mai bun din lume, se svântă curând, are lustru foarte frumos și nu strică pelea de loc. — Iniințat la anul 1832. — Depositul fabricei Viena I. Schulerstrasse nr. 21.
102 11-26 Se capătă în toate locurile.

Oroloage, obiecte de aur și de argint deposit dela fabrica

Iulius Erös

Sibiu (Nagyszeben) str. Cisnădiei 3.

Cel mai mare deposit

din Transilvania dela fabrică, de oroloage, juvaecuri, obiecte de aur și de argint al lui Iuliu Erös, Sibiu (N. Szeben), strada Cisnădiei nr. 3

Toate obiectele de aur și de argint sunt probate și esaminate oficios și pe fiecare obiect este oficială vizibilă „marca“, afară de aceasta se dă garanță în scris despre veritatea fiecărui obiect.

Prețuri-curante ilustrate se dau la cerere gratis și franco. 61 15-26

Nr. 160 F. Orologiu de nickel, cu coperiș dublu, foarte masiv 7 cor. 50 bani.

Lanțuri de nickel 50, 70, 100, 140 bani.

Lanțuri de argint 2 cor. 90 bani până la 10 cor. Sinoare pentru orologiu, 20, 30, 50 bani.

Nr. 160 F.

Anunț.

Doi învătăcei la făurit și trei învătăcei și o calfa la rotărit se primesc imediat la

Fii lui **Maniu Lungu**
în Rășinari

186 2-2

Modă de domni.

Neguțatorie specială de articoli

de trebuință pentru domni!

Iulius Zintz

Piața mare nr. 21.

Asortimentul cel mai bogat în tot felul de articoli aparținători acestei specialități. Cu deosebire fac atent p. t. public la frumosul asortiment în cămeși, ismene, batiste, gulere, manșete, ciorepi și cravate cum și albituri Jäger de W. Bengers fil, Bregenz 180 3-3

Gust elegant pe lângă prețuri eftine.

Modă de domni

ECOURI.

A apărut astăzi

„Călimdarul Lumei Ilustrate“

pe anul 1904.

Și conține o materie aleasă și variată, cu splendide ilustrații, și un frumos supliment care va face ori-cui o surprindere plăcută.

„Almanachul Folositor“ pentru care M. S. Regina a binevoit să acorde publicarea a ticolului „Casa Ideală“, conține rețete foloșitoare pentru ori cine.

Almanachul va apăre peste zece zile.

Prețul fiecărui calendar e un leu în capitală și 1.30 în provincie se găsește spre vânzare la toți librării și la editor

182 3-3

Ig. Hertz, București.

Cumpărare favorabilă de mărfuri.

La oficiul de vamă principal din Aachen se aflau aproape 2000 de metri de stofe de modă veritabile engleze, cari în urma sistării plăților a unei case mari, n'au fost estradate.

Pentru a nu trebui să se espedeze această marfă la Londra, fabrica 'mi a dat-o mie cu prețul original. Prin cumpărarea aceasta foarte favorabilă sunt în plăcuta poziție, cât va ține această provisiune, a pregăti rinduri de haie, pardesii, ulstere și rocuri de iarnă cu prețurile cele mai ieftine posibile, eventual a vinde și cu metrul.

Invitând cu stimă pentru binevoitoarea convingere, semnez

Cu toată stima

I. Schneider,
Strada Cisnădiei Nr. 5.

188 2-3

Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

107 7-

intemeiată la anul 1868

în Sibiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii),

asigurează în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și esplosiune, edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe clase de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: 95.727.010 coroane. Capitale asigurate asupra vieții: 10.102.362 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăgubiri de incendii 3,249.332 c. pentru capitale asigurate pe viață 2,920.033 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I, curtea I, și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Cluj, Făgăraș și Timișoara, precum și dela subagenții din toate comunele mari.

Oare de atelier dela 8 dimineața până la 7 oare seara.

Atelierul fotografic aranjat de nou al lui

Wilhelm Auerlich

în Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 53.

Prin aceasta îmi permit cu toată onoarea a face cunoscut că cu ziua de azi m'am mutat din vechiul meu atelier, strada Cisnădiei nr. 53 în atelierul fotografic din aceeași casă, (edificiul de mijloc) zidit după stilul cel mai nou și acolo m'am aranjat conform cerințelor celor mai moderne și m'am provăzut cu cele mai nouă aparate, încheieri momentane etc.

Este de relevat, că prin instalarea aparatelor celor mai nouă de luminat cu lumină electrică s'a făcut posibil a putea face luări fotografice și dacă se lasă cea mai mare întunecime. Aceste fotografii la lumină mălestrită nu sunt de loc în nici o privință îndereptul celor făcute la lumina zilei și nu sunt de confundat cu fotografiile la lumina electrică cu magnesium.

Pentru comoditatea prea stimaților mei mușterii am deschis în parter un canton, unde de aci înainte se resoalvă toate agendele de afaceri.

Cu deosebită stimă

Wilhelm Auerlich.

174 4-5

Fotografieri la lumină electrică până la 7 oare seara, fără urcare de prețuri.

Casa de nou edificată,

aflătoare în

Sibiu, str. Rațelor (Entengasse) nr. 13

Din cauza de întreprinderi în alte părți, este de vândut cu preț convenabil. Pentru edificare solidă se garantează. Casa constă în parter din 3 odăi, cuhnă, cămară de bucătărie. În etagiul I din 3 odăi, cuhnă, și cămară de bucătărie, odaie de scaldă și o verandă mare acoperită cu sticlă. În ambele locuințe se află conduct de apă și lumină electrică.

Casa se poate plăti în 10 rate anuale egale. Pentru asigurare este a se plăti la cumpărare 2000 cor. în număr.

192 1-1 Informații mai de aproape se dau în casă, etagiul I.

De vânzare.

Să află ieftin de vânzare, în strada Baier Nr. 7 un Clavir, precum și o garnitură de salon și mobile.

A să întreba în strada Iernii nr. 21 treptele prime, etagiul I. 194 1-1

Un învățăcel

se primește în negustoria mea, resp. se aibă cel puțin II. cl. gimn. sau reale, să poșadă limba română și maghiară.

Romul Coțoiu,

193 1-3

comerciant

în Baia-de-Criș, (Körösbánya).

Mașină de vânzare.

Din cauza retragerii mele dela economie, pe lângă alte unelte economice, am de vânzare o mașină de imblătit, complet manată de un motor de benzin de 4 puteri de cai, sistem nou din Germania (patent), ușoară de purtat care mână pe 10 oare 120-160 clăi de grâu, alege grâul etc. foarte bine fără periclu de foc. Să poate mâna fără de mașinist și pe oară trebuie numai 2 chlgr. benzin (1 chlgr. benzin costă 8 cr.), se vinde cu condițiuni favorabile Doritorii de a cumpăra această mașină sunt rugați a se presenta în persoană la subscrișul, unde se poate vedea mașina și în cas de tîrg pot căpeta și informațiunile necesare.

Moise Opreșiu,

comerciant și proprietar în

195 1-3

Armeni u. p. Ladamos.

Asortiment frumos

de

Mănuși de iarnă

de stofă și de piele

recomandă

cu prețurile cele mai ieftine urmașul lui

G. Krigovsky & nepot

A. Bittermann

163 3-3 Strada Cisnădiei

vis-à-vis de hotelul „Împăratul roman“.

Isvor de bere german de Budweis.

Renomita bere dublă de Budweis, din bereria cetățenească în Budweis, fondată la 1795.

transport proaspăt

se recomandă onor. oaspeți în

„isvorul de bere german“ Piața mare, nr. 9,
(în casa căpitanului orașenesc Reissenb. lângă palatul Brukenthal)

Dejru bun, cost de prânz mică, à la carte, cum și în abonament se capeta la

191 1-1

Martin Hartmann,
restaurator.

Ioan Gebora

neguțatorie de haine bărbătești
Sibiu, Piața mică, nr. 10.

Asortiment bogat de stoffe de modă

și anume producție din țeară cum și fabricate engleze și de Brünn, veritabile.

171 5-10 Deposit de haine gata pentru domni și copii.

Mostre la cerere gratis și franco.

Lemne de foc de fag.

Aducem la cunoștința onor. nostri mușterii, că am început de nou vânzarea lemnelor noastre de fag, pentru foc și invităm cu toată stima la procurarea acelor.

Lemne de foc de fag.

In blane lungime de 1 metru, fără cărașie
cu
Tăiate lungi și crepate 20 și 25 cm. cu cărașie
scurte și 20 și 25

1/4 stânjin		1/2 stânjin		1 stânjin	
Cor.	bani	Cor.	bani	Cor.	bani
4	70	9	—	18	—
5	30	9	80	19	60
5	90	10	80	21	60
6	40	11	80	23	60

Comande primesc d-nii: C. F. Jickell, trafica mare Piața-mare nr. 12, Wilhelm Fürst, strada Cisnădiei nr. 16, Andreas Rieger, piața de lemne nr. 3, Iuliu Ballmann, strada Macelarilor nr. 36, Gustav Gürtler, strada Gușterii nr. 37, Albert Weisz, neguțatorie de lemne strada Trei-ștețari nr. 4, Francisc Jahn fii, Piața-mică nr. 31, Josif Schwartz, strada Turnului (Saggasse) nr. 8, Ioan Schnelder, str. Sării nr. 1, „Concordia“, soc. comercială pe acții, strada Macelarilor nr. 20, Victor Dressnand, strada Cisnădiei nr. 11, cum și biroul ferestrelor cu vapor.

175 4-8

Cu deosebită stimă

Mersing & Lessel.

Pentru economii de vite.

Subscrișul îmi iau voia a face cunoscut on. public din Seliște și jur, că cu 1 Decembrie n. am introdus în prăvălia mea

Sare măruntă pentru vite.

Aceasta este în interesul on. public din cauză, că conține mai multe părți nutritive, ca sarea obișnuită și este și mai ieftină.

Un Klgr. costă 14 fl. mai puțin ca 5 Klgr. nu se poate vinde.

Totodată îmi iau voie a trage atențiunea on. public asupra depositului meu de ferării precum:

Fer de Kudsir, Cuie de drot, Platuri pentru bucătărie,

de tot felul, ferestrenă, etc. precum și toate articole aparținătoare acestei branșe.

Rugând onor. public pentru sprigin binevoitor, semnez

Seliște, Decembrie 1903.

189 2-3

Cu toată stima

Danil Bêrsan, sen.